

Tvisteløsningsnemnda

Vedtaksdato
24.09.2025

Møtedato
23.09.2025

Vår referanse
2025/83

Saksbehandler
Birgit Espejord Jensen

SAK NR 95/2025 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Sakens tema

Tvist om fortrinnsrett for deltidsansatte etter arbeidsmiljøloven § 14-3

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B

Vedtak

A hadde ikke fortrinnsrett etter arbeidsmiljøloven § 14-3.

Nemndas sammensetning

Steffen Rogstad, nestleder

Jan Eikeland, Akademikerne, fast medlem arbeidstakersiden

Silje Stadheim Almestrand, NHO, fast medlem arbeidsgiversiden

Sakens bakgrunn

A er fast ansatt som helsefagarbeider i stilling på 80 prosent i B, for tiden i hjemmetjenesten.

A jobber turnus med helgearbeid hver tredje helg med en ekstra helg hver 12. uke (hinkehelg).

B utlyste våren 2025 to ledige stillinger på 70 prosent som helsefagarbeider.

Den 11.03.2025 krevde A fortrinnsrett til 20 prosent av de utlyste stillingene.

Arbeidsgiver opplyste at den ene av stillingene ble tilbudt en intern søker med fast deltidsstilling som tiltrådte hele stillingen. Til den andre stillingen var det tre interne søkere med fortrinnsrett, hvorav A var den ene. Alle tre ble tilbudt utvidelse av sine stillinger til 100 prosent. Arbeidstaker takket nei til dette tilbudet.

B avslo kravet om fortrinnsrett til 100 prosent stilling med samme helgebelastning som i 80 prosent stilling i brev av 10.04.2025. Avslaget var begrunnet med at det ville være til vesentlig ulempe å innvilge fortrinnsrett til 100 prosent stilling, uten å øke helgebelastningen. Partene hadde drøftingsmøte den 22.04.2025, hvor B opprettholdt avslaget.

Sakens dokumenter

A sendte saken til nemnda den 28.04.2025.

Begge parter har fått mulighet til å komme med utfyllende merknader.

A har sendt følgende til nemnda:

- brev av 24.04.2025
- brev av 13.06.2025
- brev av 03.07.2025
- brev av 27.08.2025

B har sendt følgende til nemnda:

- brev av 21.05.2025
- brev av 24.06.2024

Arbeidsgivers syn på saken

B hevder at A ikke kan få medhold i sitt krav fordi arbeidsgiver har oppfylt sin plikt etter loven ved å tilby utvidelse av stillingen til 100 prosent mot økt helgebelastning. En utvidelse av stillingen til 100 prosent med samme helgebelastning som i 80 prosent stilling, vil være til vesentlig ulempe for arbeidsgiver. Det ville ha krevd endring av hele turnusen for arbeidstaker, noe som ville hatt konsekvenser for alle ansatte, eller det ville ha ført til en uheldig oppdeling av reststillingen.

Helgebelastning hver andre helg er ikke i strid med arbeidsmiljøloven. Flere ansatte i hjemmetjenesten som har tilnærmet 100 prosent stilling arbeider annenhver helg.

Arbeidstaker vil derfor ikke ha flere ubekvemme vakter enn andre ansatte i tilsvarende stillingsprosent.

Dersom arbeidstaker hadde takket ja til tilbudet ville helgebelastningen vært lik som de to andre arbeidstakerne som takket ja til tilbudet.

Arbeidstakers syn på saken

A hevder at arbeidsgiver ikke har oppfylt sin plikt etter loven ved å sette en forutsetning om økt helgebelastning til utvidelsen av helsefagstillingen. Videre hevder A at det ikke er dokumentert vesentlig ulempe ved utvidelse av stillingen uten å øke helgebelastningen.

A viser til at heltid skal være hovedregelen i kommunesektoren, og at regelen åpner for at turnus må tilpasses når arbeidsgiver vurderer utvidelse av stillingen etter § 14-3. Hoveddelen av de ansatte i hjemmetjenesten har arbeidshelg hver tredje helg, og det er ikke riktig som arbeidsgiver hevder at praksis er arbeid annenhver helg.

Lovgrunnlag og hva partene er uenige om

Twisteløsningsnemnda kan etter arbeidsmiljøloven § 17-2 avgjøre tvister som nevnt i arbeidsmiljøloven 14-3 første ledd.

Deltidsansatte har fortrinnsrett til utvidet stilling fremfor at arbeidsgiver foretar ny ansettelse eller innleie i virksomheten. Fortrinnsretten kan også gjelde en del av en stilling.

Etter § 14-3 tredje ledd må arbeidstaker være kvalifisert for stillingen og utøvelse av fortrinnsretten må ikke innebære vesentlige ulemper for virksomheten.

I denne saken er partene uenige om arbeidsgiver har oppfylt sin plikt etter § 14-3 ved å tilby utvidelse av stilling med flere helgevakter. Det er også uenighet om det foreligger vesentlig ulempe dersom fortrinnsrett til full stilling innløses med tilsvarende helgebelastning som i 80 prosent stilling.

Nemndas begrunnelse

Nemnda har enstemmig kommet til arbeidstaker ikke gis medhold.

Nemnda har gjort disse vurderingene:

Innebærer tilbudet en oppfyllelse av arbeidsgivers plikter etter § 14-3?

Nemnda har kommet til at arbeidsgiver har oppfylt sin plikt etter arbeidsmiljøloven § 14-3 ved å tilby A 100 prosent stilling. Det innebærer ingen endring av denne vurderingen at tilbudet medfører flere arbeidshelger i året. Tilbudet inneholder etter det opplyste ikke en arbeidstid som strider med lov eller bindende avtale. I slike tilfeller vurderer ikke nemnda tilbudets innhold, se eksempelvis vedtak 15/11, 16/11 og 17/11:

«§ 14-3 gir krav på fortrinnsrett til de stillinger som er utlyst, og må derfor i utgangspunktet forutsette at den deltidsansatte er villig til å fylle de oppgaver og vakter som ligger i stillingen. Nemnda er av den oppfatning at de fire kunne gå

sammen og kreve fortrinnsrett til de to utlyste stillingene (se bl.a. sak 47/07, 48/07, 49/07, 6/10 og 7/10), men dette har de altså allerede fått tilbud om. Den helgebelastning de ville ha fått om de hadde takket ja til tilbudet ligger innenfor de lovlige rammer, og nemnda må da konkludere med at arbeidsgiver har oppfylt sine plikter etter § 14-3»

Nemnda har ikke kompetanse til å innvilge stillingsutvidelser med en bestemt arbeidstid under spørsmål om fortrinnsrett, se eksempelvis nemndas vedtak 116/19:

"Selv om bestemmelsen åpner for at arbeidstakere kan kreve fortrinnsrett til del av en utlyst stilling, åpner ikke dette for at arbeidstakere kan plukke deler av utlyste stillinger på bakgrunn av arbeidstid. Nemnda har ikke kompetanse til å innvilge stillingsutvidelser med en bestemt arbeidstid"

Nemnda har derfor kommet til at arbeidstaker ikke kan få medhold i sitt krav om fortrinnsrett. Avgjørelsen er i samsvar med nemndas tidligere vedtak 39/25, 109/24, 111/21, 69/21, 154/19, 116/19, 65/19, 10/19, 40/14, 30/09 og 14/09.»

Tvisteløsningsnemnda

Steffen Rogstad
Nestleder

24.09.2025